

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Економіки та публічного управління» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Валентина КУПРІЯНОВА

(ім'я та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТОВАРОЗНАВСТВО ПОСЛУГ (КУРСОВА РОБОТА)
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Експертиза товарів та послуг
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Купріянова В.С., доцент кафедри, к.екон.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

д. н. з держ. управл., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Ярослава ЧЕРНА
(ім'я та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Купріянова Валентина Сергіївна, к.е.н, доцент. З 2000 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- економіка підприємства;
- економіка ІТ-проектів;
- економіка стартап-проектів;
- національна економіка;
- соціальна економіка;
- контроль у державних інституціях;
- публічно-приватне партнерство в аерокосмічній галузі;
- ідентифікація та методи визначення фальсифікації.

Напрями наукових досліджень: економіко-теоретичні та соціально-економічні аспекти господарського механізму, державна підтримка розвитку вітчизняних високотехнологічних галузей.

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, дистанційна, заочна
Семестр	7
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<i>денна</i> : 2 кредита ЄКТС / 60 годин (16 аудиторних, з яких: практичні – 16; СРЗ – 44). <i>заочна</i> : 2 кредита ЄКТС / 60 годин (4 аудиторних, з яких: практичні – 4; СРЗ – 56)
Види навчальної діяльності	Курсова робота, самостійна робота здобувача
Види контролю	Семестровий контроль – диференційований залік.
Пререквізити	Теоретичні основи товарознавства
Кореквізити	Товарознавство послуг

3. Мета та завдання курсової роботи

Мета

Поглиблене осмислення професійної проблематики, комплексне опанування матеріалу і методів самостійного дослідження, послідовного викладання, а також практичного застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо товарознавства послуг.

Завдання

- розуміти міжнародне право через його системні елементи: основні принципи, галузі, інститути та норми;
- вміти визначати риси й закономірності розвитку сучасного міжнародного права;
- розуміти взаємозв'язок і взаємозалежність міжнародного і внутрішньодержавного права на прикладі України;
- вміти чітко визначити місце й роль міжнародних організацій у міжнародній системі, механізм їх функціонування, юридичну силу прийнятих актів;
- вміти, керуючись текстами міжнародних угод, аналізувати зовнішню політику України та інших держав на предмет їх відповідності до цих норм;
- опанувати термінологію міжнародного права.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.;
- здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності;
- оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень;
- вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

2. Етапи та послідовність виконання курсової роботи

Курсова робота має бути написана державною мовою, також може і іноземною мовою (за погодженням з випусковою кафедрою та кафедрою іноземних мов професійного спрямування), якою володіє здобувач вищої освіти бакалаврської програми. Надати необхідну допомогу, правильно спрямувати

зусилля здобувача на якісне виконання курсової роботи – основне завдання цих методичних рекомендацій.

Курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих проектних пропозицій до захисту не допускається.

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. Вибір і затвердження теми курсової роботи.
2. Розробка завдання на курсову роботу, складання календарного плану виконання.
3. Складання попереднього плану курсової роботи.
4. Добір літературних джерел і фактичного матеріалу.
5. Консультація з науковим керівником і уточнення/затвердження плану курсової роботи.
6. Написання першого варіанта тексту, подання його на ознайомлення науковому керівникові.
7. Усунення недоліків, написання остаточного варіанту тексту, оформлення курсової роботи.
8. Подання роботи на кафедру для реєстрації та рецензування.
9. Підготовка тексту доповіді, наочних матеріалів для захисту.
10. Захист курсової роботи.

5. Орієнтовна тематика курсових робіт

Тематика курсових робіт розробляється викладачами кафедри відповідно до навчального і робочого навчального планів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ОП «Експертиза товарів та послуг» і затверджується на засіданні кафедри. Тематика щорічно переглядається та поновлюється. Здобувач має право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження та подати заяву про її затвердження завідувачу кафедри. Тема роботи має становити інтерес для здобувача і сприяти максимальному використанню здобутих знань і набутого практичного досвіду. При виборі теми необхідно враховувати, що в межах однієї форми навчання, як правило, не допускається виконання курсової роботи за однією і тією самою темою двома чи більше здобувачами. Тому на кафедрі повинна зберігатися інформація для здобувачів про вільні теми курсових робіт. Здобувачам, які не обрали у встановлені терміни тему курсової роботи, кафедра має право призначити тему з затвердженого переліку на власний розсуд. Кожному здобувачу кафедра призначає наукового керівника. Керівників призначають з числа викладачів кафедри і закріплюють рішенням кафедри.

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Експертиза послуг закладу ресторанного господарства на прикладі ресторану «Кумпель».

2. Експертиза та аналіз конкурентоспроможності торговельних послуг на прикладі гіпермаркету «Епіцентр».
3. Експертиза транспортних послуг, що надаються аеропортом «Харків».
4. Експертиза послуг бортового харчування на прикладі вітчизняних авіаліній.
5. Експертиза побутових послуг на прикладі пральні «Попелюшка».
6. Аналіз конкурентоспроможності та експертиза медичних послуг клініки «Доктор Алекс».
7. Експертиза ветеринарних послуг на прикладі ветклініки «Кузя».
8. Експертиза послуг торгівлі на прикладі супермаркету «РОСТ».
9. Аналіз конкурентоспроможності та експертиза послуг зв'язку на прикладі «Укртелеком».
10. Експертиза туристичних послуг на прикладі туристичної фірми «Пілігрим».

6. Методи навчання

Теоретичне дослідження з методологічної точки зору належить до вищого рівня наукового знання. На теоретичному рівні дослідження використовуються такі загальнонаукові методи:

- ідеалізація та формалізація;
- аналіз і синтез;
- індукція та дедукція;
- прийняття гіпотез;
- створення теорії.

Емпіричні дослідження – спостереження і дослідження конкретних явищ, експеримент, а також узагальнення, класифікація і опис результатів дослідження і експерименту, впровадження їх у практичну діяльність людей. Емпіричний цикл дослідження складається з спостережень, що передбачає збір та групування емпіричних фактів, формулювання гіпотези, її перевірку, а також оцінку результатів перевірки гіпотези. На емпіричному рівні дослідник отримує нові знання за допомогою опису, спостереження та експерименту.

7. Методи контролю

Поточний контроль за ходом виконання курсової роботи, підсумковий контроль – захист (диференційований залік).

8. Захист курсової роботи

Завершена курсова робота, оформлена належним чином надається науковому керівнику для остаточної перевірки. Підготовлена курсова робота представляється на кафедру не пізніше, ніж за два дні до затвердженої дати захисту. До захисту курсової роботи не допускається здобувач, робота якого не відповідає вимогам.

Захист курсової роботи відбувається на відкритому засіданні комісії з

викладачів кафедри. Під час підготовки до захисту здобувач має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стисло доповідь щодо змісту курсової роботи і підготовлені наочні матеріали із найважливішими ілюстративними матеріалами, оформленими комп'ютерної програми PowerPoint, а також дискети, слайди, фотографії, макети, рекламні проспекти тощо). Обсяг тексту доповіді має відповідати 5-7 хвилинам виступу. Доповідь повинна відобразити: обґрунтування актуальності теми, мету і завдання роботи, основні результати аналізу матеріалів діючого підприємства та творчі розробки автора. Особливе місце має бути відведено обґрунтованим пропозиціям і рекомендаціям, та оцінюванню їх ефективності. Здобувач стисло доповідає тематичній комісії сутність проведеного дослідження, оцінює отримані результати, ілюструючи доповідь посиланням на наочні матеріали. Під час захисту курсової роботи члени тематичної комісії, присутні на захисті викладачі, спеціалісти можуть задавати здобувачеві запитання щодо змісту роботи. Відповіді здобувача мають бути конкретними, аргументованими і короткими. Результат оцінювання заноситься у відомість відповідно до шкали оцінювання: національна та ECTS (додається нижче).

9. Критерії оцінювання курсової роботи

Підсумкова оцінка роботи здобувача враховує наступні чинники: актуальність обраної теми курсової роботи; практичну цінність роботи; відповідність результатів, які досягнуті в роботі поставленій меті і завданням; широта та адекватність застосування наукових методів; авторські підходи до вирішення проблеми дослідження. Оцінка роботи виставляється за наступною шкалою:

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

10. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення практичних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- <http://library.khai.edu/catalog>

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/enrol/index.php?id=5418>

<https://mentor.khai.edu/enrol/index.php?id=5419>

11. Рекомендована література

Базова

1. Експертиза послуг [Електронний ресурс] : навчальний посібник у структурно-логічних схемах / В. В. Віннікова, О. Є. Скирда, Т. В. Щербакова, І. М. Беляєва. Х. : ХДУХТ, 2018. – 129 с.

2. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2019. - 384 с.

3. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2020. - 336 с.

4. Сирохман І. В. Управління якістю. Навчальний посібник. – Львів: Видавництво «Растр-7», 2015. – 428 с.

5. Траченко Л. А. Послуга як об'єкт товарознавства: організація та контроль за якістю: Навчальний посібник. – Одеса ОНЕУ, ротапринт, 2022. – 152 с.

5. Апопій В. В., Олексин І. І., Шутовська Н. О, Футало Т. В. Організація і технологія надання послуг. - К.: Академія, 2016. - 311 с.

6. Клименко Т.А. Стандартизація і сертифікація продукції та послуг : навч. посіб. / Т. А. Клименко, В. О. Пільщиков – Харків. – Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», 2011. – 144 с.

Допоміжна

1. ДК 016:2010 Державний класифікатор продукції та послуг (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.02.17 р. № 211). – К. : Держстандарт України, 2018.

2. Захист прав споживачів: соціально-правовий аспект: за заг. ред. Л. В. Ніколаєвої. – К. : КНТЕУ, 2012. – 298 с.

3. Лакуста О.М. Особливості експертної діяльності в Україні та США, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dsun.edu.ua/upload/doc/konf_27.02.2018_3.pdf

4. Сорока С.О. Європейський досвід організації експертної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pap.in.ua/3_2018/82.pdf

5. ДК 016:2010 Державний класифікатор продукції та послуг (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.02.17 р. № 211). – К. : Держстандарт України, 2018.

6. ДСТУ 4268-2003. Послуги туристичні. Засоби розміщення туристів. Загальні вимоги.

7. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення.